

## Historische Vereniging Schoonhoven

Scheepmakershaven 57

2871 CE Schoonhoven

[www.historischeverenigingschoonhoven.nl](http://www.historischeverenigingschoonhoven.nl)

[info@historischeverenigingschoonhoven.nl](mailto:info@historischeverenigingschoonhoven.nl)



## Nieuwsbrief juni 2024

Op donderdag 27 juni 2024 zal Leny Probst een lezing verzorgen. De lezing vindt plaats in het ARTO-theater, Het Klooster 5 in Schoonhoven. Vanaf 19.30 uur is de zaal geopend en is er de mogelijkheid een kopje koffie te drinken. De lezing begint om 20.00 uur.

Iedereen is welkom, het is niet nodig een plaats te reserveren.

## Maandlezing Eindstation 'de hel van Brůx'



Leny Probst geeft een impressie van een krijgsgevangenschap in Brůx (destijds Tsjechoslowakije) waar naast enkele personen uit Schoonhoven en andere kernen in de Krimpenerwaard tijdens de Tweede Wereldoorlog ook Alois Probst uit Tegelen verbleef. Zijn verhaal kan als exemplarisch worden beschouwd. Na zijn behouden thuiskomst legt hij dit verblijf namelijk uitvoerig en bijzonder beeldend vast op schrift; een aangrijpend verhaal. Gedurende ongeveer twee jaar worden er circa 1200 Nederlanders tewerkgesteld in de Sudetenländische Treibstoffwerke Hermann Göring en ondergebracht in een van de vele internationale kampen rond het fabriekscomplex. In het bedrijf wordt uit bruinkool brandstof gefabriceerd voor het leger. Met name de vele bombardementen van de westelijke geallieerden en de allerbelabberdste omstandigheden waarin de gevangenen moeten zien te overleven, maken dit verblijf legendarisch. Terecht dan ook de benaming 'de hel van Brůx'.

Alois' dochter Leny Probst en haar echtgenoot Jacques Crins gaan jaren later, daartoe aangezet door de grote vraag naar informatie door nabestaanden van slachtoffers, op zoek naar achtergronden. Ze bezoeken archieven en Leny verwerkt literatuur, documenten, foto's, dagboekfragmenten, brieven en tekeningen van slachtoffers tot een boek. Hun zoektocht voert tevens naar Tsjechië, onder andere naar de archieven van de Sudetenländische Treibstoffwerke, het huidige Unipetrol. In Tsjechië wacht hen een warm welkom met verrassende ontdekkingen. Het door Alois Probst opgetekende verhaal, aangevuld met interessante wetenswaardigheden en achtergronden bij de oorlog, heeft geleid tot het boek en deze presentatie van Leny.

Leny Probst (Tegelen, 1950) was gedurende 40 jaar lerares op Basisschool St.-Jozef te Tegelen. Na jarenlang intensief onderzoek publiceerde ze in 2018 het boek "Eindstation de hel van Brůx".

## Noteert u deze data in uw agenda?



**donderdag 6 juni 19.30 uur** (Chocoladefabriek, Gouda) Jantina Baron – Han van der Kop, zie hierna.

**vrijdag 21 juni** 19.30 uur Midzomerwandeling 'Zilverstad' o.l.v. René Kappers, aanmelden uiterlijk 19 juni, zie hierna.

**donderdag 27 juni** 20.00 uur (ARTO-theater) Leny Probst - Eindstation 'de hel van Brûx', zie het begin van deze nieuwsbrief.

**donderdag 26 september** 20.00 uur (ARTO-theater) Siety Meijer - Jan Blanken.

**donderdag 31 oktober** 20.00 uur (ARTO-theater) René Kappers - De geboortepapieren van Schoonhoven.

**woensdag (!) 20 november** 20.00 uur (ARTO-theater) Sander Wassing - Eendenkooien in de Krimpenerwaard.

**donderdag 12 december** 20.00 uur (ARTO-theater) Jeroen Patijn - Foto's uit de Oude Doos.

## 6 juni: Han van der Kop



Op dit moment is er een kleine tentoonstelling van de Schoonhovense kunstenaar Han van der Kop (1903-1934). Han ontving in 1931 als aanmoediging de Prix de Rome maar – mogelijk door zijn vroegtijdig overlijden – is hij vrij onbekend. De HVS/SBCES hebben zijn schilderijen in beheer, zijn tekeningen zijn ondergebracht in het Streekarchief.

Janita Baron verzorgt op 6 juni een lezing over het leven van Van der Kop tegen de achtergrond van zijn tijd, de jaren '20 en '30 van de vorige eeuw.

De lezing is van 19.30 tot 21.30 uur in de Steenlandzaal op de begane grond van de Chocoladefabriek. De toegang gratis, maar vooraf aanmelden via [info@samh.nl](mailto:info@samh.nl) is wel gewenst.

## 5e Midzomerwandeling op 21 juni 2024



De midzomerwandeling van dit jaar vindt plaats op vrijdagavond 21 juni (vertrek 19.30 uur, afsluiting uiterlijk 21.30 uur). De wandeling heeft als thema 'zilverstad' en wordt verzorgd door René Kappers. René hoeft eigenlijk geen nadere introductie, hij is dé expert als het gaat over 'de zilverstad' en op de midzomerwandeling brengt hij de deelnemers langs de plekken waar de zilversmeden hun werk deden en doen. Hij vertelt over de levens van de zilversmeden, hun woon- en werkomstandigheden en de producten die zij maakten.

Wilt u deelnemen? Stuur u dan uiterlijk 19 juni een berichtje aan [secretaris@historischeverenigingschoonhoven.nl](mailto:secretaris@historischeverenigingschoonhoven.nl) met uw naam, telefoonnummer en het aantal deelnemers. Of geeft u uw deelname telefonisch door via 06-28473994. U krijgt van mij een bevestiging waarin ik u laat weten waar de wandeling zal starten.

Deelname voor leden is kosteloos, introducees betalen €3.- Let op! De deelname is beperkt tot 15 personen.



## Zilver Histograaf Schoonhoven



[Het juninummer van de Zilver Histograaf](#) is verschenen. In dit nummer staat de schijnwerper op de zilversmidsfamilies Hartman, Van Gelderen (Bouter) en Capoen. Via verschillende aspecten lees je over herkomst, opvolgende weduwen en een loopbaan. Zo kwam Hartman via 's Lands Oorlogsschip' (afbeelding) uiteindelijk in Schoonhoven terecht en bleef de zilversmederij Van Gelderen dankzij een opvolgende weduwe bestaan. Ook hun werk, hun meestertekens en portretfoto's worden in deze Zilver Histograaf belicht.

EN ...

De Zilver Histograaf is tegenwoordig ook (in beperkte oplage) ook op papier beschikbaar. Ze zijn gratis (!) af te halen op negen sponsor-plekken in de stad. De namen en adressen vindt u op blz. 69 van het (digitale) tijdschrift.

Peter van der Zwaal  
secretaris, 2 juni 2024

